Göteborg Energi

Göteborgs Stad

Beslutsunderlag
Datum: 2026-09-24
Diarienummer: 10-2026-1441

Handläggare: Martin Johnsson
Telefon: 031 - 625992
E-post: martin.johnsson@goteborgenergi.se

Hemställan från Göteborg Energi Din El AB om beviljande av garantier och säkerheter för fysisk elhandel

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborg Energi AB:

Jag föreslår att styrelsen beslutar att:

1. Bevilja Göteborg Energi Din Els begäran om rättighet att ställa ut garantier och säkerheter för fysisk elhandel på upp till 40 miljoner Euro. För närvarande ställer Göteborg Energi AB ut en moderbolagsgaranti för Göteborg Energi Din El AB:s fysiska elhandel på 20 miljoner Euro
2. Frågan är av sådan principiell beskaffenhet eller annars av större vikt att frågan härmed hemställes till Göteborgs Stads Kommunfullmäktige för ställningstagande.
3. Översända ärendet till Göteborgs Stadshus AB för vidare beredning till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Göteborg Energi Din El AB är ett helägt dotterbolag till Göteborg Energi AB som bedriver elhandel. Elhandeln bedrivs som ett separat bolag skild från koncernens övriga affärer. Bolaget har idag ca 235 000 kunder, varav ca 212 000 är privatkunder. Staden vill genom sitt ägande av Göteborg Energi Din El utveckla energihandeln på ett sätt som bidrar till utvecklingen av ett hållbart samhälle. Göteborg Energi Din El har en stark position i Göteborgsområdet, där marknadsandelen inom Göteborg Energi Näts nätområde uppgår till ca 60% av alla anslutningar, 50% sett till hela kommunen. Över 70% av Göteborg Energi Din Els privatkunder återfinns i Göteborgs Stad, och drygt 50% av Göteborgs Stads villor är kunder till Göteborg Energi Din El.

Göteborg Energi Din El AB har sedan 2022 haft ett avtal med Vattenfall AB, där de agerat som balansansvarig part för Göteborg Energi Din Els fysiska elhandel. Avtalet löper ut den 30 september 2027. Göteborg Energi Din El AB avser därför under hösten 2026 att tillsammans med Göteborg Energi AB:s styrelse fatta beslut om hur balansansvaret ska hanteras för de kommande åren. Göteborg Energi Din El AB avser att utreda olika alternativ för balansansvar, för att hitta den mest ändamålsenliga lösningen utifrån elhandelsaffärens strategi och energimarknadens utveckling.

Oavsett på vilket sätt balansansvaret kommer att hanteras framöver, efter det att avtalet med Vattenfall AB löpt ut - med samma partnerföretag, med ett annat partnerföretag eller med egna resurser inom bolaget - kommer garantier och säkerheter att behöva ställas. Vattenfall AB har under innevarande avtalsperiod ställt krav på en moderbolagsgaranti om 20 miljoner Euro. Göteborg Energi Din El AB bedömer att storleken på garantier och säkerheter har ökat sedan 2022. Det beror delvis på elmarknadens förändringar kopplat till övergången från timprissättning till kvartsprissättning, men också på att prisvolatiliteten i marknaden har ökat på grund av osäkerheterna i omvärlden. I syfte att sänka riskerna har Nord Pool och eSett ökat storlekskraven på alla aktörers säkerheter, i syfte att undvika att kostnader för tex enskilda bolags konkurser övervältras på övriga aktörer på handelsplatsen. Göteborg Energi Din El AB

bedömer att risken för att en ställd säkerhet ska behöva tas i anspråk är mindre idag än före och under energikrisen 2021–2022.

Göteborg Energi Din El AB vill undvika att i närtid på nytt behöva hemställa om att utöka storleken på garantier och säkerheter och hemställer därför om att få ställa garantier och säkerheter på upp till 40 miljoner Euro för fysisk elhandel. Beloppet anses tillräckligt för de situationer som kunnat förutses och beräknas. Det innebär också att olika alternativ för hantering av balansansvaret framöver görs tillgängliga för bolaget.

Givet att kommunfullmäktige tillstyrker hemställan från Göteborg Energi om att utöka garantier och säkerheter för fysisk handel med el så kommer kommunfullmäktige sammanlagt att ha tillstyrkt garantier och säkerheter på 140 miljoner Euro fördelat på 40 miljoner Euro för fysisk elhandel och 100 miljoner Euro för finansiell elhandel.

Bedömning ur ekonomisk dimension

För att kunna bedriva elhandelsverksamhet krävs att Göteborg Energi Din El AB ställer garantier och säkerheter, både kopplat till fysisk elhandel och finansiell elhandel

Beloppet 40 miljoner Euro är beräknat utifrån att det krävs en bankgaranti om 4 miljoner Euro för att få bedriva handel på Nord Pool, samt att Nord Pool har ett säkringskrav om maximalt 8 miljoner Euro, kopplat till antal helgdagar under handelsperioden. Till detta kommer säkringskrav hos eSett som utifrån olika scenarier beräknats till mellan 3 miljoner Euro (baserat på en mild vintervecka 2025) och 24 miljoner Euro (baserat på extremscenario under energikrisen 2022), för att täcka obalanskostnader. Säkringskraven varierar från dag till annan och endast de belopp som krävs för respektive handelsdag måste finnas tillgängliga på Nord Pools och eSetts konton. Tillsammans innebär kraven på bankgarantier och säkringskrav, vid ett extremscenario, ett totalt finansieringsbehov om cirka 36 miljoner Euro. Göteborg Energi Din El AB vill undvika att i närtid på nytt behöva hemställa om att utöka storleken på garantier och säkerheter och hemställer därför om att få ställa garantier och säkerheter på upp till 40 miljoner Euro för fysisk elhandel. Beloppet anses tillräckligt för de situationer som kunnat förutses och beräknas. Det innebär också att olika alternativ för hantering av balansansvaret framöver görs tillgängliga för bolaget.

Kreditkostnaden för säkerheter varierar över tid, beroende på räntenivå och storlek på ställd säkerhet, men vid en estimerad upplåning i årsmedel på 10 miljoner Euro, till ett räntenetto på 1,126%, blir kreditkostnaden ca 0,1 miljoner Euro per år.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Samverkan

Ärendet samverkas enligt Göteborg Energis gängse principer.

Bilagor

1. Beslutsärende i Göteborg Energi Din El AB om Garantier och säkerheter för fysisk elhandel.

Ärendet

Göteborg Energi Din El AB har sedan bolaget startade elhandelsverksamhet hanterat den fysiska elhandeln med tillhörande balansansvar i egen regi. 2022 valde dock Göteborg Energi Din El att outsourca den fysiska elhandeln med tillhörande balansansvar till Vattenfall AB, i syfte att skapa mer förutsägbara kostnader. Avtalet med Vattenfall AB löper ut den 30 september 2027. Vattenfall AB har under avtalsperioden ställt krav på en moderbolagsgaranti om 20 miljoner Euro. Nivån på den moderbolagsgaranti som beviljades år 2022 kommer med dagens krav på garantier och säkerhetskrav inte att vara tillräckligt, oavsett på vilket sätt den fysiska elhandeln med tillhörande balansansvar för bolaget kommer att hanteras framöver. Göteborg Energi Din El AB bedömer att bolaget framöver kommer behöva kunna ställa garantier och säkerheter för fysisk elhandel på upp till 40 miljoner Euro, för att kunna fortsätta att bedriva elhandel.

Beskrivning av ärendet

Göteborg Energi AB, bedömer att frågan är av sådan principiell beskaffenhet eller annars av större vikt med tanke på garantiernas och säkerheternas storlek och risk, att ärendet översänds till Göteborgs Stadshus AB för vidare beredning till kommunfullmäktige. Givet att kommunfullmäktige tillstyrker hemställan från Göteborg Energi Din El AB om att utöka garantier och säkerheter för fysisk handel med el så kommer kommunfullmäktige sammanlagt att ha tillstyrkt garantier och säkerheter på 140 miljoner Euro fördelat på 40 miljoner Euro för fysisk elhandel och 100 miljoner Euro för finansiell elhandel.

Bakgrund

Göteborg Energi Din El AB är ett helägt dotterbolag till Göteborg Energi AB. Elhandeln bedrivs som ett separat bolag skild från koncernens övriga affärer. Bolaget har idag ca 235 000 kunder, varav ca 212 000 är privatkunder. Staden vill genom sitt ägande av Göteborg Energi Din El utveckla energihandeln på ett sätt som bidrar till utvecklingen av ett hållbart samhälle, och som Göteborgarnas energibolag är det av stor vikt med en stark marknadsposition.

Göteborg Energi Din El har en stark position i Göteborgsområdet, där marknadsandelen inom Göteborg Energi Näts nätområde uppgår till ca 60% av alla anslutningar, 50% sett till hela kommunen. Över 70% av Göteborg Energi Din Els privatkunder återfinns i Göteborgs Stad, och drygt 50% av Göteborgs Stads villor är kunder till Göteborg Energi Din El. Totalt har bolaget tappat en del kunder de senaste åren, kopplat till lönsamhetsförbättrande åtgärder under energikrisen. En analys visar dock att marknadsandelen i Västsverige och Göteborg är relativt stabil. I Storgöteborg har marknadsandelen bland lägenheter minskat med 1% sedan 2016, där ca 1000 unika anläggningar återfinns i Göteborg. Analysen visar vidare att andelen av Göteborg Energi Din Els kunder som är bosatta i Göteborgs Stad har ökat från 63% till 72% mellan 2016 och 2026. I kundundersökningar ligger Göteborg Energis elhandelsverksamhet högre än genomsnittet i branschen. Viktiga konkurrensfördelar är tillgänglig och uppskattad kundservice (som överlag får höga betyg av kunderna), samt den lokala anknytningen och upplevelsen av Göteborg Energi som en trygg leverantör.

Fråga av principiell beskaffenhet

Med anledningen av storleken på garantierna och säkerheterna bedömer Göteborg Energi AB att frågan är av principiell beskaffenhet, som därmed ska lyftas till Kommunfullmäktige för ställningstagande, vilket även gjorts vid tidigare beslut om moderbolagsgaranti.

Fysisk handel med el är en nödvändig del av elhandelsverksamhet, och valet av huruvida den ska ske i egen regi eller med en partner innebär inte ett nytt eller utökat uppdrag. Göteborg Energi har tidigare haft fysisk handel internt, och en insourcing innebär inte någon strategisk ny kompetens, övertagande av personal eller liknande.

Göteborg Energi bedömer därför inte att en förändring av balansaktör är en fråga av principiell beskaffenhet, utan ett verksamhetsbeslut som framgent kan komma att justeras utifrån bolagets strategi och energimarknadens utveckling.

Kundperspektiv

Genom att ge Göteborg Energi Din El AB rättighet att ställa garantier och säkerheter om 40 miljoner Euro, ges utrymme att utvärdera och välja den väg för balansansvar som ger bäst förutsättningar för att utveckla elhandelsverksamheten enligt bolagets strategi. Det är av stor betydelse för att kunna vara ett relevant och konkurrenskraftigt elhandelsbolag för kunderna.

Konsekvens vid beslut

Om beslut fattas kommer frågan hemställas till Kommunfullmäktige och översändas till Stadshus AB för vidare beredning. Om hemställan tillstyrks kommer Göteborg Energi Din El AB ha rättighet att ställa garantier och säkerheter om 40 miljoner Euro och fortsätta processen med att utvärdera lämplig lösning för Göteborg Energi Din Els framtida fysiska elhandel.

Konsekvens om ej beslut

Om Göteborg Energi AB:s styrelse fattar beslut om att inte bevilja föreslagna garantier och säkerheter kommer Göteborg Energi Din El AB att ha begränsade möjligheter att bedöma och hantera bolagets fysiska elhandel framöver. Eftersom det nuvarande avtalet om balansansvar med Vattenfall AB löper ut 30 september 2027, kommer den moderbolagsgaranti som för närvarande är utfärdad behöva omprövas. Ett nytt avtal kommer med största sannolikhet kräva högre garantier, också med Vattenfall AB, då säkerhetskraven på energimarknaden har ökat sedan avtalet tecknades. Möjligheten att föra dialog med olika aktörer för framtida balanslösningar försämras också radikalt utan beslut.

Kommunikationsplan

Göteborg Energi bedömer att ett beslut i ärendet inte är av sådan karaktär att det behövs en kommunikationsplan.

Göteborg Energis bedömning kopplat till koncernstrategin och säkerhetsperspektivet

Lönsamma affärer

Göteborg Energi bedömer att området framför allt bidrar till koncernens strategiska fokusområde Lönsamma affärer.

Vid ett beslut om att bevilja Göteborg Energi Din El AB rättighet att ställa garantier och säkerheter enligt hemställan, kommer Göteborg Energi Din El AB att påbörja processen med att finna det mest ändamålsenliga alternativet för hantering av fysisk elhandel och balansansvar. Beslut om hanteringen av bolagets framtida balansansvar är en strategiskt viktig fråga, då det påverkar bolagets möjligheter att utveckla affären och erbjuda olika kunderbjudanden. Ett beslut i enlighet med förslaget skulle ge Göteborg Energi Din El goda förutsättningar för att arbeta vidare med att skapa lönsamma affärer inom elhandelsområdet.

Säkerhet, motståndskraft och försörjningstrygghet

Beslutet påverkar Göteborg Energi Din El AB:s möjligheter att agera för att finna det mest ändamålsenliga alternativet för hantering av balansansvar framöver. Olika alternativa balansansvarslösningar bidrar i olika utsträckning till elhandelsverksamhetens motståndskraft och förmåga att bidra till kundernas försörjningstrygghet.

Göteborg som ovan

Per-Anders Gustafsson